

I

(Päätöslauseimat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

ALUEIDEN KOMITEA

119. TÄYSISTUNTO, 10.–12. LOKAKUUTA 2016

Euroopan alueiden komitean päätöslauselma aiheesta ”Monivuotisen rahoituskehityksen väliarviointi”

(2017/C 088/01)

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA, joka

- ottaa huomioon Euroopan komission tiedonannon Euroopan parlamentille ja neuvostolle ”Vuosisuunnitelma 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen väliarviointi/tarkistus – Tuloksiin keskittyvä EU:n talousarvio” (COM(2016) 603 final) ⁽¹⁾ ja sen liiteasiakirjan,
 - ottaa huomioon lausuntonsa monivuotisen rahoituskehityksen välitarkistuksesta ⁽²⁾,
1. panee merkille Euroopan komission 14. syyskuuta 2016 esittämän yksityiskohtaisen ehdotuksen monivuotisen rahoituskehityksen väliarvioinnista;
 2. kannattaa väliarviointiin liittyvien neuvottelujen kytkemistä EU:n vuoden 2017 talousarviomenettelyyn, sillä aikataulu mahdollistaa väliarvioinnin hyväksymisen ajoissa ja jättää aikaa keskustelulle seuraavasta, vuoden 2020 jälkeisestä monivuotisesta rahoituskehityksestä;
 3. pitää valitettavana Euroopan komission kunnianhimon puutetta, sillä se esittää vain jo rajansa saavuttaneen **monivuotisen rahoituskehityksen arvioinnin** eikä ehdota sen kattavaa tarkistamista niin, että Euroopan unioni voisi vastata sen edessä tällä hetkellä oleviin haasteisiin ja varmistaa, että EU:n talousarviossa keskitytään aloihin, jotka edistävät kestävästä kasvusta ja työpaikkojen luomisesta ja joilla on vahva eurooppalainen lisäarvo. Komitea odottaa, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä otetaan merkittävä edistysaskel kohti talousarvion modernisointia tavalla, joka mahdollistaa tuleviin haasteisiin vastaamisen ja ilmaantuviin uusiin painopisteisiin tarttumisen;
 4. panee merkille, että tässä väliarvioinnissa näkyy **tuloksiin keskittyvä EU:n talousarviota** painottava Euroopan komission lähestymistapa, mutta on huolissaan siitä, että ehdotettujen määrärahamuutosten tärkein peruste on nähtävästi ollut rahoituksen käyttöaste EU:n ohjelmissa. Komitea muistuttaa EU:n toimielimiä siitä, että se on tarjoutunut osallistumaan aktiivisesti kaikkien EU:n ohjelmien tehokkuuden ja vaikuttavuuden arviointiprosessiin;
 5. torjuu jyrkästi monivuotisesta rahoituskehityksestä koskevassa tiedonannossa annetun vaikutelman, että yhteisesti hallinnoitavat ohjelmat eivät toimi, ja korostaa, että vaikka uusien ERI-rahastoja koskevien asetusten hyväksymisessä ja erittäin monimutkaisessa ohjelmasuunnittelumenettelyssä on viivästyksiä, yli 200 000 hanketta on aloitettu ja 46 miljardia euroa ERI-rahastojen varoja on jo osoitettu maksusitoumuksina hankkeisiin, joiden kokonaisarvo on 68 miljardia euroa;

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52016DC0603>

⁽²⁾ Lausunto Cdr 9/2016

6. varoittaa tässä yhteydessä, että Euroopan rakenne- ja investointirahastoista myönnetyn rahoituksen mahdollinen keskeyttäminen Espanjalta ja Portugalilta ja miltä tahansa muulta jäsenvaltiolta vaikeuttaa ohjelmien toteuttamista. Komitea muistuttaa, että a) se on vastustanut makrotaloudellisia ehtoja, sillä ne aiheuttavat haittaa kunnille ja alueille; b) keskeyttäminen olisi ristiriidassa julkisen talouden valvonnan tehokkaasta täytäntöönpanosta euroalueella annetussa asetuksessa 1173/2011 säädetyn seuraamusten peruuttamisen kanssa; c) se rikkoo suhteellisuusperiaatetta, josta määrätään EU:sta tehdyn sopimuksen 5 artiklassa ja sen pöytäkirjassa N:o 2. Tämän vuoksi komitea katsoo, että mahdollisen keskeytyksen tulisi olla nollatasolla, kun otetaan huomioon taloudelliset ja sosiaaliset olosuhteet, työttömyys ja keskeyttämisen vaikutukset talouteen, kuten säädetään 17. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 (asetus yleisistä säännöksistä) 23 artiklassa;

7. onkin huolissaan EU:n talousarvion **keskittämissuuntauksesta**, joka olisi selvästi ristiriidassa paikallisiin ja alueellisiin haasteisiin sovitettavien tapauskohtaisten ratkaisujen kanssa. Ohjelmien yhteishallinnoinnin vähentäminen vaikuttaisi kielteisesti EU:n perussopimuksissa asetettuun taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden velvoitteeseen sekä subsidiariteetin, kumppanuuden ja monitasoisen hallinnon periaatteisiin;

8. pahoittelee, että koheesiopolitiikan määrärahojen mukautukset on sisällytetty monivuotisen rahoituskehityksen välitarkistukseen, ja vaikka kyseiset mukautukset säädetään monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen 7 artiklassa pakollisiksi, ei niistä käytyjä neuvotteluja tulisi enää jatkaa;

9. on periaatteessa tyytyväinen ehdotukseen, joka koskee **Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) jatkamista ja vahvistamista**, ja aikoo antaa aiheesta erillisen lausunnon. Komitea odottaa, että täydentävyyttä, maantieteellistä ja alakohtaista kattavuutta sekä avoimuutta parannetaan edelleen, ja muistuttaa kehotuksestaan arvioida ESIRin tuloksia asianmukaisesti kiinnittäen erityistä huomiota synergiaan ERI-rahastojen kanssa ja niiden tähänastisiin tuloksiin alueellisen yhteenkuuluvuuden edistämässä. Komitea odottaa pääsevänsä tekemään tiivistä yhteistyötä Euroopan parlamentin kanssa ESIRin täytäntöönpanon valvonnassa ja toivoo, että alueet osallistetaan yhä tiiviimmin hallintointiin, jotta voidaan varmistaa toiminnallinen integrointi koheesiopolitiikan kanssa;

10. on tyytyväinen **Horisontti 2020** -puiteohjelman ja **Verkkojen Eurooppa** -välineen määrärahojen lisäykseen mutta korostaa, että lisäykset eivät kata alkuperäisiä leikkauksia, jotka näihin ohjelmiin tehtiin ESIRiä perustettaessa;

11. panee merkille Euroopan komission ehdotuksen tarkistaa varainhoitoasetusta ja sen aikomuksen yksinkertaistaa sääntöjä koheesiopolitiikan hallinnollisesta monimutkaisuudesta ja virheistä johtuvien ongelmien korjaamiseksi erityisesti yhteisesti hallinnoitavien ohjelmien toteuttamisessa ja avustusten ja rahoitusvälineiden välisen synergian lisäämisessä. Komitea aikoo antaa tarkistuksesta erillisen lausunnon;

12. on tyytyväinen **nuorisotyöllisyysaloitteen** ja **Erasmus+-ohjelman** määrärahojen lisäämiseen mutta pitää valitettavana, ettei aloitteita pitkäaikaistyöttömyyden torjumiseksi ole tehty riittävästi;

13. panee merkille Euroopan komission ehdottamat joustotoimenpiteet ja erityisesti **Euroopan unionin kriisiva-rauksen** perustamisen vapautuneiden määrärahojen käyttämiseksi, maksumäärärahojen kokonaisliikkumavaran vuosittais-ten rajoitusten poistamisen ja koheesiopolitiikan määrärahoihin tehtyjen teknisten muutosten kohdennetun käytön. Komitea pitää näitä hyvinä edistysaskeleina, jotka mahdollistavat vallitseviin kriiseihin puuttumisen joustavammalla EU:n talousarviolla;

14. pitää valitettavana, ettei Euroopan komissio ehdota väliarvioinnissa täydentäviä toimenpiteitä niihin moniin kriiseihin puuttumiseksi, jotka EU:ssa liittyvät yhteiseen maatalouspolitiikkaan. Niihin kuuluvat tuotannon keskittyminen, maailmanlaajuisen kilpailun lisääntyminen, työvoiman supistuminen ja enenevä maaseudun rappeutuminen. Euroopan maataloustuottajat, kuluttajat sekä paikallis- ja alueviranomaiset joutuvat kohtaamaan nämä kaikki vielä ennen kuluvan ohjelmasuunnittelukauden päättymistä;

15. palauttaa **Pariisissa vuonna 2015 tehdyn** kunnianhimoisen **maailmanlaajuisen ilmastopimuksen** valossa mieliin tavoitteen, jonka mukaan **20 prosenttia EU:n menoista** tulee osoittaa ilmastohankkeisiin ja ilmastotoimiin, mutta korostaa, että tämä osuus on vähimmäistavoite ja että todennäköisesti tarvitaan enemmän työtä, jotta se pystytään pitämään yllä vuoteen 2020 saakka;

16. on tyytyväinen yksityiskohtaiseen **keskipitkän aikavälin maksuennusteeseen**, jolla vastataan nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen maksuviiveiden herättämään huoleen, mutta on silti huolissaan tulevasta maksuista, sillä viivästykset yhteisesti hallinnoitavien hankkeiden täytäntöönpanossa jatkuvat. Komitea korostaa, että on jäsenvaltioiden ja siten neuvoston vastuulla varata vuosittaisiin talousarvioihin riittävästi maksumäärärahoja, jotta EU pystyy vastaamaan ajankohtaisiin haasteisiin;

17. on huolissaan siitä, että vaikka otsakkeiden 3 ja 4 määrärahoja on lisätty pakolais- ja muuttokriisiin vastaamiseksi ja on perustettu Euroopan unionin kriisivaraus ja **joustovara**, nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen määrärahat eivät riitä kattamaan EU:n talousarvion kohdistuvia kasvavia vaatimuksia, jotka liittyvät pakolaisten ja muuttajien vastaanottoon, jakamiseen ja kotouttamiseen tai heidän suojelemiseensa alkuperäalueilla. Komitea muistuttaa tässä yhteydessä, että paikallis- ja alueviranomaisilla on keskeisiä vastuutehtäviä muuttajien vastaanottamiseen ja integroimiseen liittyen ja että sen vuoksi suora pääsy hyödyntämään asiaankuuluvia EU:n rahoitusmahdollisuuksia olisi niille suureksi avuksi näiden haasteiden kohtaamisessa. Komitea varoittaa, että jouston lisääminen ei ratkaise riittämättömien rahoitusvarojen ongelmaa;
18. panee merkille ehdotuksen perustaa **Euroopan kestävän kehityksen rahasto** ja aikoo käsitellä asiaa tarkemmin erillisessä lausunnossa;
19. ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollisella erolla Euroopan unionista voi olla vaikutuksia nykyiseen monivuotiseen rahoituskehitykseen. Komitea on huolissaan monien EU:n ohjelmien käynnissä olevaan täytäntöönpanoon kohdistuvista seurauksista ja kehottaa ottamaan AK:n varhaisessa vaiheessa mukaan lisäkeskusteluihin nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamisesta;
20. suhtautuu myönteisesti **seuraavaa monivuotista rahoituskehystä** käsittelevään lukuun, joka on ensimmäinen kannanotto laajempaan keskusteluun EU:n talousarvion tulevaisuudesta. Komitea kehottaa EU:n toimielimiä käymään varhaisessa vaiheessa vuoropuhelua Euroopan kuntien ja alueiden kanssa seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen laajuudesta, rakenteesta ja välineistä ja aikoo valmistella aikanaan omat ehdotuksensa aiheesta;
21. antaa puheenjohtajan tehtäväksi toimittaa tämä päätöslauselma Euroopan komissiolle, Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle.

Bryssel 12. lokakuuta 2016:

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA